

Archeologienota

Brustem, Groenstraat 68

Deel 2: Programma van Maatregelen

Inhoud

1	Administratieve gegevens	3
2	Gemotiveerd advies	4
2.1	<i>Datering en interpretatie onderzoeksterrein</i>	<i>4</i>
2.2	<i>Waardering archeologische vindplaatsen</i>	<i>4</i>
2.3	<i>Impactbepaling.....</i>	<i>4</i>
2.4	<i>Bepalingen van de maatregelen.....</i>	<i>11</i>
2.4.1	Kennispotentieel verder (voor)onderzoek	11
2.4.2	Volledigheid van het (voor)onderzoek	11

1 Administratieve gegevens

Algemeen

Naam site	Brustem, Groenstraat 68
Ligging	Groenstraat 68, Brustem, Sint-Truiden, Limburg
Kadaster	Brustem, Afdeling 11, Sectie A, Percelen A44l, A45A en A44k
Projectnummer BAAC Vlaanderen	2025-0198
Reeds uitgevoerd vooronderzoek	Bureauonderzoek (2025C40) Landschappelijk bodemonderzoek (2025C41)
Bewaarplaats archief	Baac Vlaanderen

Actoren

Auteurs	Laurens Dujardin en Toon De Herdt
Betrokken actoren	Ben Van Genechten
Betrokken derden	Nvt.

Plangebied

Oppervlakte plangebied	33.323,98 m ²
Kartering gewestplan	0900 - Agrarische gebieden 0200 - Gebieden voor gemeenschapsvoorzieningen en openbare nutsvoorzieningen

Alle in dit document gebruikte plannen zijn afkomstig uit de catalogus van Geopunt Vlaanderen¹, tenzij anders vermeld.

¹ GEOPUNT VLAANDEREN 2023 – administratief, historisch, orthofotografisch

2 Gemotiveerd advies

2.1 Datering en interpretatie onderzoeksterrein

Allereerst kan op basis van het landschappelijk bodemonderzoek worden gesteld dat er niet langer sprake kan zijn van enige uitgesproken archeologische verwachting voor het terrein aan de Groenstraat. Niet alleen werd het westelijke deel met zekerheid afgegraven, het oostelijke deel blijkt ook sterk vergraven. In eerste instantie bij het verleggen van de Boutershovenbeek en in tweede instantie bij de aanleg van het station van Elia. Een puinig pakket met zeer recent plastic was aanwezig in de drie onderzochte locaties en moet op zijn gebracht bij de bouw van de installaties.

Daarnaast blijkt onder de verrommelde eerste lagen (Ap- en Apb-horizonten) een laag aanwezig die als alluvium of colluvium geïnterpreteerd dient te worden, waarin geen bodem is ontwikkeld. De kans dat daar archeologische resten in bewaard zijn gebleven is zeer klein.

Ten slotte blijkt uit het overzicht in Tabel 1 en Plan 1 dat de maximale geplande ingreep reikt tot 200 cm -mv. Het gaat om het plaatsen van de twee kabelsteunen over beperkte oppervlaktes van zo'n 50 à 80 m². Andere ingrepen reiken niet dieper dan 150 cm -mv. Uit het landschappelijk bodemonderzoek bleek dat het archeologische vlak ter hoogte van onderzochte locaties 2 en 3 zich op een diepte van 175-180 cm bevindt en dus in de meeste gevallen niet geraakt zal worden.

2.2 Waardering archeologische vindplaatsen

De bodem is met zekerheid sterk verstoord. Er werd geen bewaard bodemprofiel geattesteerd. Het is niet duidelijk in welke mate het natuurlijke profiel werd afgegraven. Daarnaast kon op basis van DHM en de resultaten van het bodemonderzoek worden aangetoond dat er grootschalige bodemingrepen plaatsvonden op het terrein, die hierboven reeds werden beschreven.

2.3 Impactbepaling

Algemeen

De opdrachtgever plant op het terrein de bouw van een nieuw hoogspanningsstation, waarbij de oude installaties en infrastructuur deels worden gesloopt. Hierbij worden eventueel in het plangebied aanwezige archeologische waarden mogelijk vernietigd. De aard en omvang van de ingrepen worden hieronder beschreven. De ingrepen zijn weergegeven op Plan 1, De oppervlaktes van de ingrepen zijn op de gegevens van deze kaarten gebaseerd.

De sloop van de oude installaties en infrastructuren omvat een oppervlakte van 3.633 m², deze zullen geen of een beperkte ingreep in de bodem teweeg brengen. Echter is de bodem binnen deze oppervlakte vermoedelijk reeds verstoord.

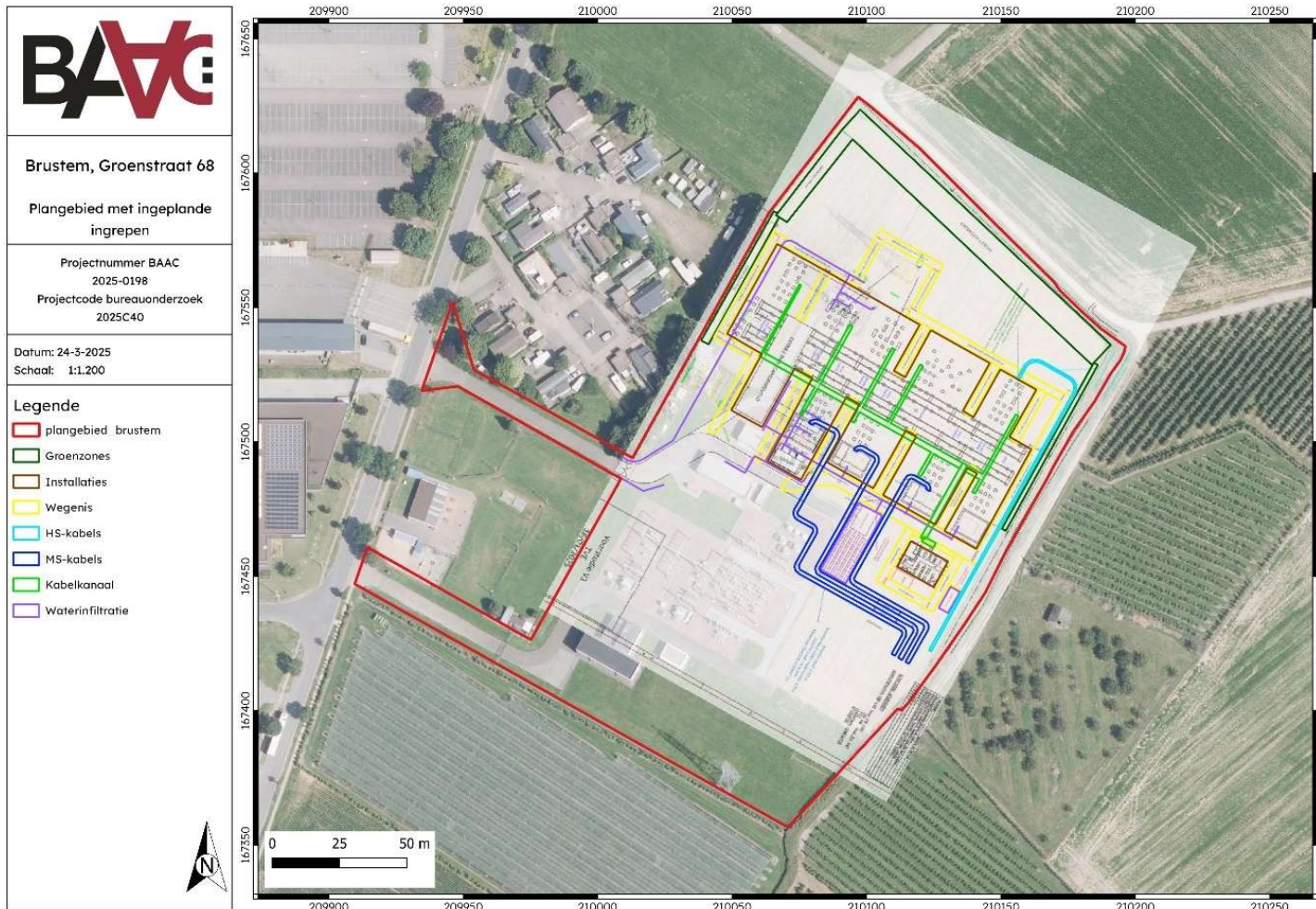
Voor de bouw van het nieuwe hoogspanningsstation wordt er een volledig nieuwe wegenis aangelegd binnen het projectgebied, deze bedraagt een oppervlakte van 2.259 m². De nieuwe wegenis zal een maximale verstoring van -55 cm hebben. Naast de nieuwe wegenis zullen er ook nieuwe funderingen en installaties geplaatst worden met een totale oppervlakte van 6.484 m², zoals bijvoorbeeld de nieuwe relaiszaal die een maximale funderingsdiepte van -80 cm zal

hebben. Wat betreft de andere funderingen zullen de massieven een algemene diepte van -1 m hebben, de twee kabelsteunen een diepte van -2 m en een TFO logette een minimale diepte van -1,5 m.

De aanleg van nieuwe sleuven voor de HS-kabels en MS-kabels zullen een grotere verstoring in de bodem hebben. De totale oppervlakte van de HS-kabelsleuf betreft 114 m² en zal een maximale verstoring van -1,50 m bereiken. De totale oppervlakte van de MS-kabelsleuven bedraagt 530 m² en zullen een maximale verstoring van -1 m bereiken. Wat betreft de kabelkanalen binnen het projectgebied omvatten deze een oppervlakte van 447 m². De kabelkanalen zullen een verstoringssimpact van -8 9cm hebben.

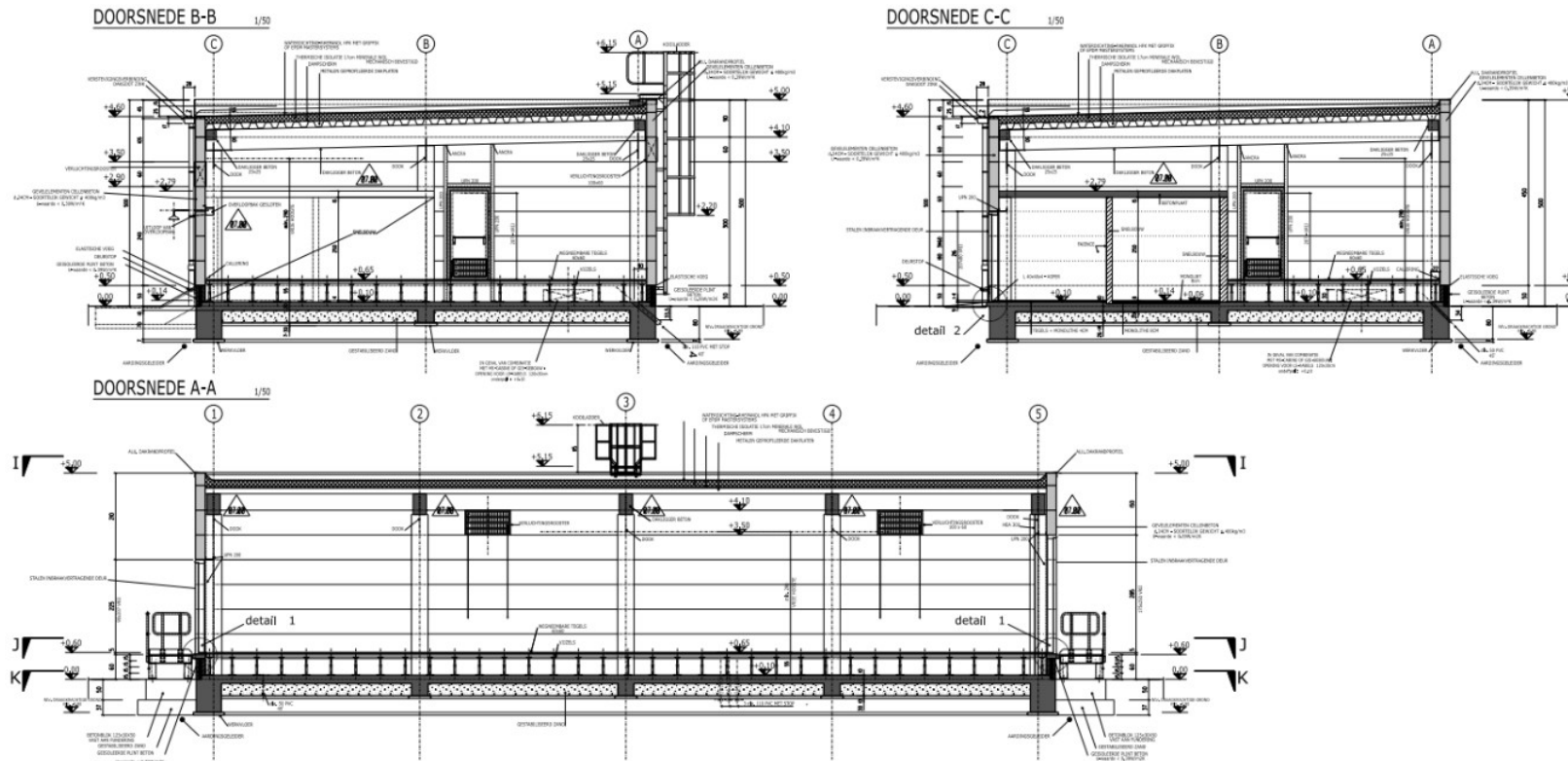
Het hoogspanningsstation wordt ook voorzien van waterinfiltratie en een wadi. De wadi zal een oppervlakte hebben van 100 m², een zone van compensatie 225 m². De maximale diepte van deze waterinfiltratie eenheden is -49 cm.

Als laatste zullen er ook diverse groenzones ingepland worden binnen het projectgebied, maar deze zullen geen impact hebben op het bodemarchief.

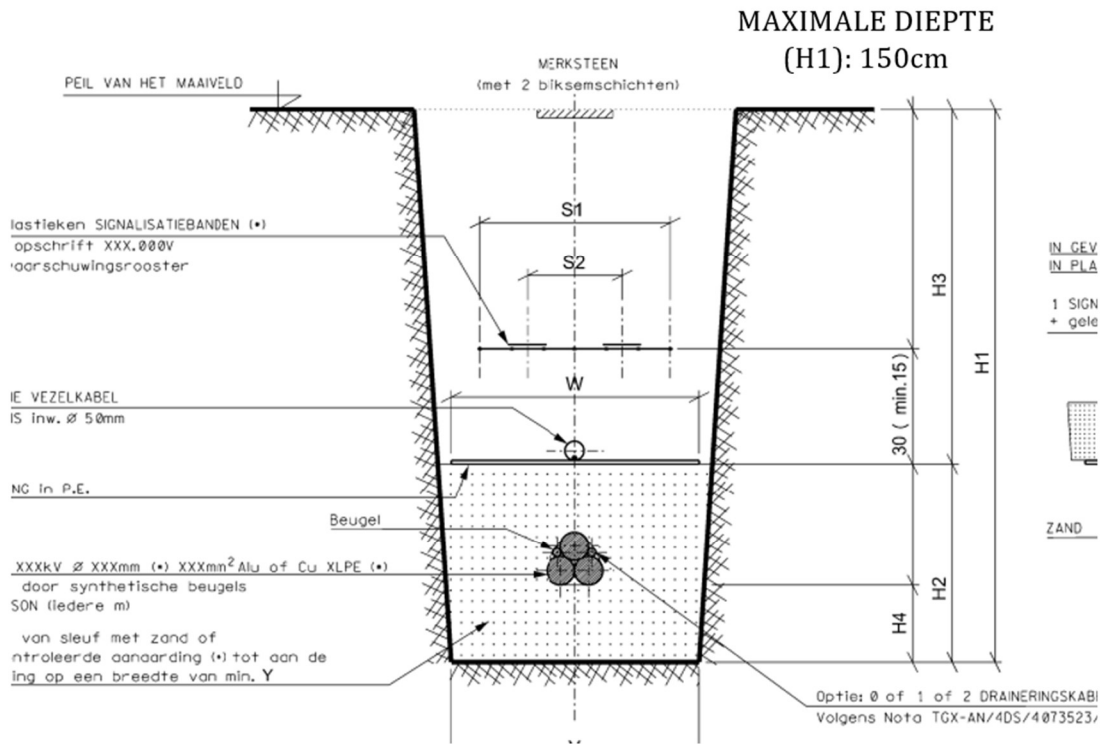
Plan 1: Plangebied met weergave van toekomstige inplanting² op orthofoto van 2024 (digitaal; 1:1; 24.03.2025)

² Plan angebracht door initiatiefnemer.

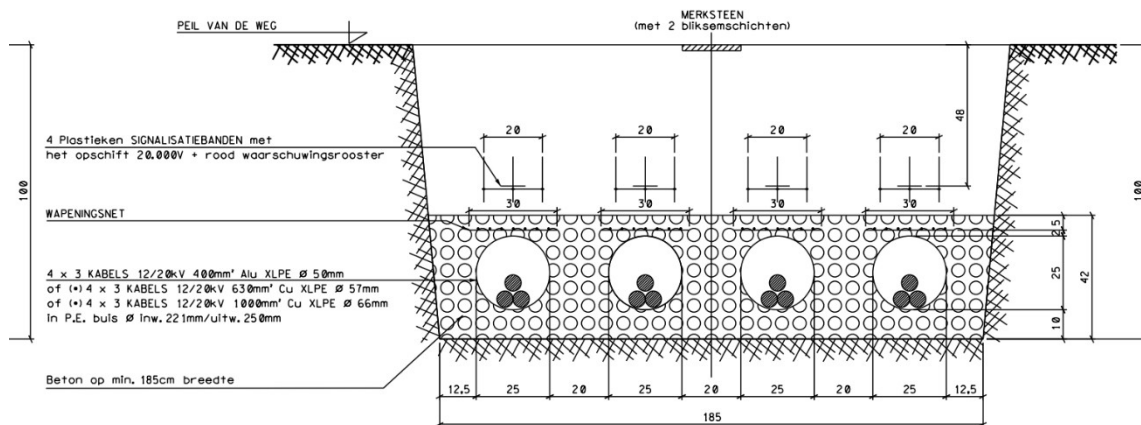

Figuur 1: Doorsnede van de toekomstige inplanting van de relaiszalen³

³ Plan angebracht door initiatiefnemer.

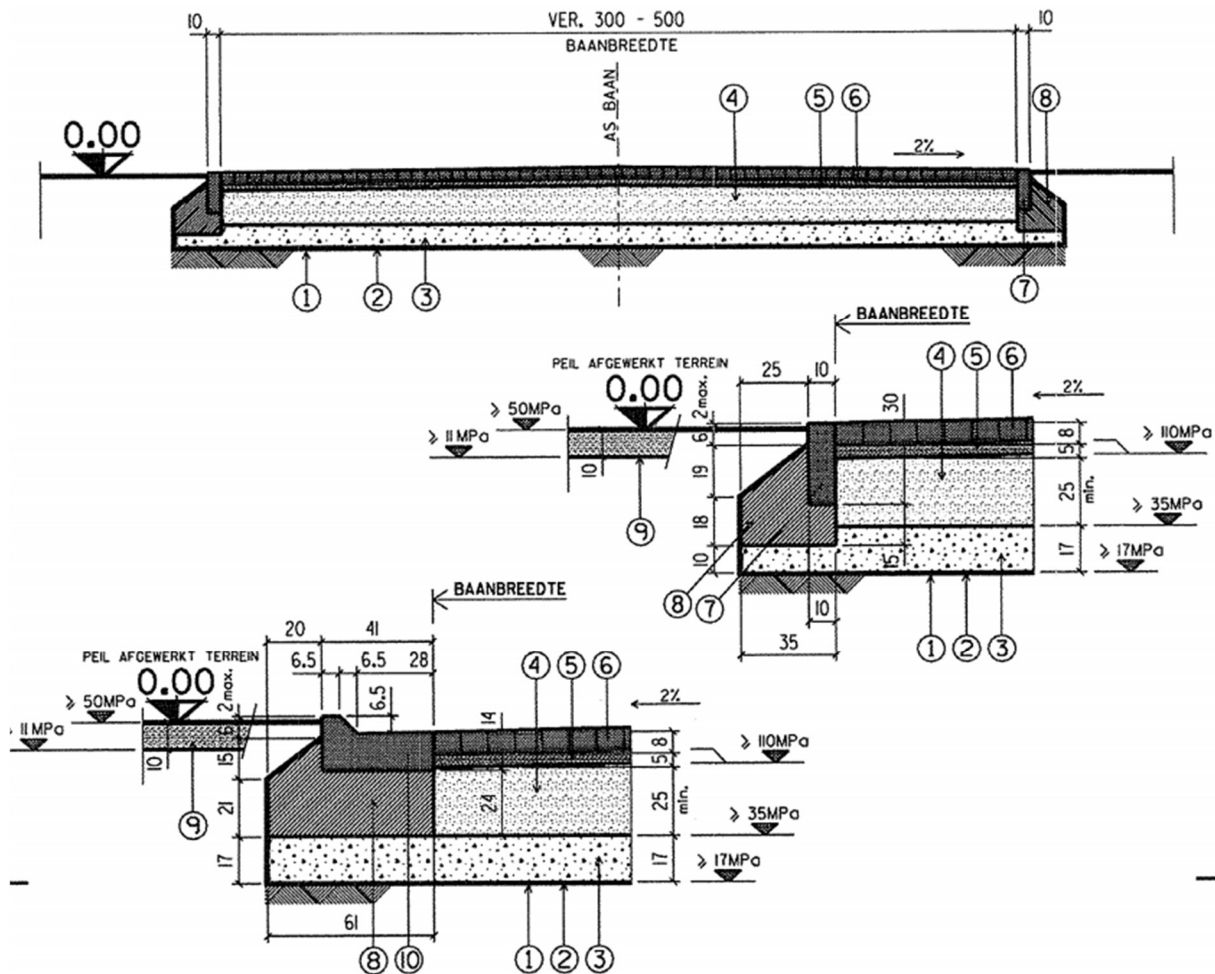
Figuur 3: Doorsnede van de toekomstige inplanting van de HS-sleuven⁵

Figuur 4: Doorsnede van de toekomstige inplanting van de MS-sleuven⁶

⁵ Plan aangebracht door initiatiefnemer.

⁶ Plan aangebracht door initiatiefnemer.

Figuur 5: Doorsnede van de toekomstige inplanting van de weg⁷

Impactanalyse

Bij deze impactanalyse dient rekening gehouden te worden met een buffer van 20 cm bovenop de geplande ingreep. Het is namelijk waarschijnlijk dat de ondergrond onmiddellijk onder de geplande werken eveneens in enige mate geroerd zal worden bij de uitvoering van deze werken door impact van werfverkeer, weersinvloed, drukverschillen, verschil in waterhuishouding en dergelijke meer.

In onderstaande tabel worden de geplande werken nog eens schematisch weergegeven.

Tabel 1: Overzicht van de geplande ingrepen.

Geplande ingreep	Oppervlakte (m ²)	Diepte (m)*
Installaties	6.484	-2
Wegenis	2.259	-0,55
HS-kabels	114	-1,50
MS-kabels	530	-1
Kabelkanalen	447	-0,89
Waterinfiltratie	100 + 225	-0,49

⁷ Plan angebracht door initiatiefnemer.

2.4 Bepalingen van de maatregelen

2.4.1 Kennispotentieel verder (voor)onderzoek

Om verschillende redenen kan worden gesteld dat er niet langer sprake is van enig potentieel op kennisvermeerdering voor het plangebied:

- De afgraving op het westelijke deel,
- De verstoring die gepaard ging met de bouw van de bestaande installaties,
- De vastgestelde grootschalige ingrepen in de ondergrond, ter hoogte van de beek, in het oostelijke deel,
- Het feit dat het archeologische vlak op een diepte van meer dan 175 cm bevindt op de onderzochte locaties en de meeste ingrepen zich beperken tot een diepte van 150 cm -mv.
- Ten slotte de kennis dat de moederbodem is opgebouwd uit colluvium of alluvium, met een laag archeologisch potentieel.

Na het bureauonderzoek werd nog een veldkartering voorzien, maar uit bovenstaande blijkt dat het middeleeuwse maaiveld werd begraven en mogelijk niet intact is bewaard. Onderzoek met metaaldetectie is dan ook niet langer aan de orde.

2.4.2 Volledigheid van het (voor)onderzoek

In het kader van de geplande uitbreiding van een hoogspanningsstation werd door BAAC Vlaanderen een archeologienota opgesteld voor een terrein aan de Groenstraat te Brustem, Sint-Truiden.

Uit een uitgebreide bureaustudie bleek dat het terrein zich in een brede vallei bevindt, van de Bautershovenbeek en de Melsterbeek. Die eerste loopt ten oosten tegen de perceelgrens aan en werd in de loop van de 20e eeuw rechtgetrokken. Voorheen moet de beek deels door het plangebied hebben gelopen. Door de ligging in de riviervallei bestaat de ondergrond er uit alluviale en colluviale afzettingen, die over het algemeen een laag archeologisch potentieel kennen.

Bij de inrichting van het hoogspanningsstation werd het westelijke deel van het terrein met zekerheid afgegraven. Uit het landschappelijk bodemonderzoek bleek bovendien dat er in het oostelijke deel dikke pakketten recente ophogingslagen aanwezig zijn, wat doet vermoeden dat ook hier het terrein opnieuw werd ingericht om het station te nivelleren.

Door die grootschalige terreininrichtingen ligt het archeologische vlak op de onderzochte locaties op een diepte van meer dan 175 cm onder het maaiveld. Een diepte die slechts in beperkte mate geïmpacteerd zal worden door de geplande werken.

Dit alles doet besluiten dat het archeologische potentieel voor het terrein in Brustem zeer laag is. Verder onderzoek is dan ook niet aangewezen.